

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
Кафедра психології

СИЛАБУС

ПСИХОЛОГІЯ ЦІННОСТЕЙ / PSYCHOLOGY OF VALUES

Інформація про викладача	
Викладач	Кокарча Юлія Анатоліївна
Науковий ступінь	кандидат політичних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри психології
Адреса кафедри	Хмельницьке шосе, 25, корпус 4, к.409
Контактний телефон	(0432) 55 04 38
Е-mail:	y.kokarcha@vtei.edu.ua
Електронна сторінка курсу в системі дистанційного навчання	https://m.vtei.edu.ua/course/index.php?categoryid=36&browse=courses&perpage=20&page=0
Консультації	Понеділок з 13:00 до 16:00
Інформація про освітній компонент	
Статус компонента	вибірковий
Освітній ступінь	магістр
Навчальний рік	2026/2027
Анотація курсу	Освітній компонент «Психологія цінностей» зорієнтований на осмислення провідних наукових підходів і сучасних тенденцій розвитку психології цінностей у контексті соціокультурних трансформацій та змін життєвих і професійних орієнтацій особистості. Його зміст спрямований на розкриття психологічної природи цінностей як регуляторів поведінки й діяльності людини, зокрема аналіз ціннісних орієнтацій, мотиваційно-смыслові сфери, індивідуальних та групових відмінностей у системі цінностей, що створює підґрунтя для усвідомленого вибору, самореалізації та гармонізації особистих і соціальних цілей. У межах освітнього компонента розглядаються ключові психологічні закономірності формування та функціонування цінностей: роль цінностей у структурі особистості та самосвідомості, взаємозв'язок цінностей і мотивації, механізми інтеріоризації соціальних норм і культурних смислів, динаміка ціннісних орієнтацій упродовж життєвого шляху, а також вплив соціального середовища, групи та професійної діяльності на систему цінностей особистості. Особливу увагу зосереджено на міждисциплінарному аналізі феномену цінностей, класичних і сучасних психологічних теоріях цінностей та ціннісних орієнтацій, співвідношенні індивідуальних, групових і суспільних цінностей, а також ролі цінностей у процесах прийняття рішень, морального вибору, професійного становлення та соціальної відповідальності особистості.
Мова викладання	Українська

Результати навчання	Результатами опанування освітнього компонента «Психологія цінностей» є формування цілісного уявлення про феномен цінностей та усвідомлення їх значення як фундаментальних регуляторів психічної діяльності, поведінки й життєвого вибору особистості. Здобувачі вищої освіти опановують розуміння цінностей як стійких смислових утворень, що визначають спрямованість мотивації, систему пріоритетів, способи інтерпретації соціальної реальності та прийняття особистісно й соціально значущих рішень. Результатом є також здатність до аналізу та оцінювання індивідуальних і групових ціннісних орієнтацій, їхньої ролі у формуванні ідентичності, моральної позиції та соціальної відповідальності особистості. Цінності при цьому усвідомлюються як динамічна система, що формується в процесі соціалізації, культурної взаємодії та життєвого досвіду, опосередковує міжособистісні відносини та впливає на узгодження особистих, професійних і суспільних інтересів. Здобувачі вищої освіти набувають здатності розмежовувати та критично аналізувати основні теоретичні підходи до вивчення цінностей, зокрема класичні й сучасні психологічні концепції цінностей і ціннісних орієнтацій, підходи до їх типологізації та вимірювання. У цьому контексті формується розуміння ролі цінностей у процесах мотивації, прийняття рішень, морального вибору, професійного становлення та саморегуляції поведінки в сучасному соціальному середовищі.
---------------------	---

Тематичний план та оцінювання результатів навчання

Назва теми	Кількість годин				Форми контролю	Бальна оцінка
	Усього годин / кредитів	з них				
		лекції	практичні заняття	самостійна робота студентів		
Тема 1. Цінності як психологічний феномен особистості.	11	2	2	7	В, УД, Д	10
Тема 2. Трансформація цінностей у цифровому суспільстві.	11	2	2	7	В, УД, Д	10
Тема 3. Ціннісно-смилова адаптація до змін і невизначеності.	11	2	2	7	В, РПЗ, Т	10
Тема 4. Психологія ціннісного вибору та моральних рішень.	12	2	2	8	В, УД, Т	10
Тема 5. Формування цінностей у процесі соціалізації.	12	2	2	8	В, УД, Т	10
Тема 6. Ціннісна стійкість і психологічна безпека особистості.	12	2	2	8	В, РПЗ, Т	10
Тема 7. Цінності професійної ідентичності.	12	2	2	8	В, РПЗ,Т	10

Тема 8. Цінності як чинник життєстійкості та самореалізації.	12	2	2	8	В, РПЗ,Т	10
Індивідуальне завдання	27			27	ІЗ	20
Разом	120/4	16	16	88		100

Підсумковий контроль-екзамен

Поточний контроль / критерії оцінювання	Перелік умовних позначень форм контролю та оцінка їх у балах: В – відповідь на практичних заняттях – 4 бали. РПЗ – розв’язання практичних завдань – 4 бали. УД – участь у дискусії – 4 бали. Т – тестування – 2 бали. Д – доповідь – 2 бали. ІЗ – індивідуальні завдання – 20 балів (участь у наукових заходах). Загальна сума за поточну навчальну роботу (аудиторну та самостійну) за семестр – 100 балів. Критерії оцінювання відповідно до Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти.
Основні літературні та інформаційні джерела	1. Аксіопсихологія : навчальний посібник. Київ : Людмила, 2023. 252 с. 2. Бліхар В. С. Ціннісні орієнтації як регулятор поведінки особистості. <i>Habitus</i>. 2024. Вип. 63. С. 29–34. 3. Ісаєва О. В. Цінності особистості в умовах соціокультурних трансформацій: психологічний аналіз. <i>Мирознавчі дослідження</i>. Соціальні науки. 2024. Вип. 6. С. 63–71. 4. Казібекова В. Ф. Динаміка професійних і життєвих цінностей студентів у процесі фахової підготовки. <i>Науковий вісник Херсонського державного університету</i>. 2021. Вип. 2. С. 45–52. 5. Католик Г. В. Цінності як психологічний феномен: поняття, структура та підходи до дослідження. <i>Психологічний вісник Львівського університету</i>. 2022. Вип. 13. С. 27–35. 6. Католик Г., Калька Н. Психологія особистості (в схемах, презентаціях і таблицях) : навч. посібник. Львів : ЛьвДУВС, 2022. 158 с. 7. Романюк Л. В. Психологія цінностей : навч. посібник. Ірпінь : Державний податковий університет, 2022. 504 с.
Політика освітнього компонента	
Організація навчання	Організація освітнього процесу здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти та передбачає відвідування лекційних і практичних занять, виконання самостійної роботи, тестування, організація позааудиторної роботи тощо.

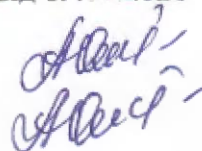
Інтеграція ШІ в освітній процес	<i>Згідно пункту 3. Політики застосування штучного інтелекту (ШІ) правила для здобувачів:</i> 3. Покращення власного тексту Перевірка граматики, орфографії та пунктуації у власноруч написаному тексті. Перефразування власних складних речень для покращення ясності та стилю. Переклад фрагментів тексту з іноземних джерел з обов'язковим подальшим редагуванням, оскільки автоматичний переклад часто буває неточним. 3.2. Заборонене використання ШІ (що вважається порушенням академічної доброчесності) Наступні дії є суворо забороненими і розглядаються як грубе порушення принципів академічної доброчесності, що прирівнюється до плагіату та академічного шахрайства: 1. Пряме копіювання (Плагіат) Подання тексту, повністю або значною мірою згенерованого ШІ, як власної, оригінальної роботи. 2. Використання під час контрольних заходів Будь-яке використання інструментів ШІ під час іспитів, заліків, модульних контрольних робіт, тестів (включаючи онлайн-тестування). 4. Делегування ключових завдань Перекладання на ШІ основного аналітичного чи творчого завдання роботи. Наприклад, замість самостійного аналізу психологічної ситуації здобувач дає ШІ.
---------------------------------	---

Відпрацювання пропусків занять	Відпрацювання пропущених занять з поважних та неповажних причин здійснюється на кафедрі психології шляхом проведення викладачем опитування здобувача за темою в усній або письмовій формі або виконання тестових завдань з відповідної теми в понеділок з 13:00 до 16:00 к.4, ауд. 409
Допуск до підсумкового контролю	Підсумковий контроль-екзамен. До екзамену допускаються всі здобувачі, які набрали за результатами поточної роботи протягом семестру 60 балів. Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компонента для здобувачів очної форми навчання визначається як середньоарифметична сума балів поточної роботи та екзамену. Кращим здобувачам, які повністю виконали програму з освітнього компонента, виявили активність в науково-дослідній роботі за відповідною тематикою, стали призерами студентських олімпіад, виступали на конференціях та за результатами поточної роботи набрали 90 і більше балів, науково-педагогічний працівник має право виставити результат екзамену без опитування (при усному екзамені) чи виконання екзаменаційного завдання (при письмовому екзамені). Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компонента для здобувачів заочної форми навчання оцінюється в 100 балів, відповідно до Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти.
Академічна доброчесність	Для забезпечення академічної доброчесності здобувачам вищої освіти необхідно дотримуватись Положення про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними, педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти та Політики застосування штучного інтелекту (ШІ).
Інші складові політики компонента	Обов'язковою умовою формування фахових компетенцій здобувача є розвиток soft skills (м'яких навичок), а саме розвиток ефективних комунікацій, креативності, гнучкого і критичного мислення, що можливо за рахунок виконання самостійної роботи здобувача, а саме участі з доповідями у студентських конференціях, семінарах, гуртках, дискусійних клубах, проходження онлайн курсів (наприклад «Prometheus», «Coursera»), тренінгів з тематики освітнього компонента.

Затверджено на засіданні кафедри протокол № 02 від 19.01.2026

Науково-педагогічний працівник

Завідувач кафедри

Юлія КОКАРЧА

Юлія КОКАРЧА